

۲۰۱۶/۰۶/۱۲

پوهندوی آصف بهاند

د نوي نسل د روزلو له پاره د مطالعي د نهضت پراخيدل او غني کيدل

زما له پاره قهرمان هغه څوک دی
چې د راکتونو په ځای کتابونه ویشي.

د نوي نسل د روزلو په سلسله کې ما په لومړي گام کې د کوچنيانو ادبياتو ته د اړيني پاملرنې په خاطر لومړی یو کتاب (د کوچنيانو ادبيات) او ورپسې مې د مهاجرت په چاپيريال کې «د کوچنيانو ادبيات تاريخي پس منظر او اوسنی حالت» تر نامه لاندې يو شمير مقالې ليکلې دي، چې تر اوسه اته ويشت (۲۸) عنوانه خپرې شوي دي. د هغو تر څنگه مې د مطالعي د عاميدو له پاره د مطالعي د مهموالي، د مطالعي په برخه کې د شته ستونزو او د دې ستونزو د حل لارو په باب گڼې مقالې ليکلې دي، چې د ځينو سر ليکونه يې دا دي:

- زموږ تعليمي نظام او د جهادي کتابونو لړۍ،

- د افغانستان ښوونيز نظام جامعه الصالحات، اشرف المدارس يا د نوي نسل...؟

- نوی نسل، مطالعه ستونزې او نوي هيلې،

- کتاب، مطالعه او زموږ دريځ (د کتاب د نړيوالې ورځې په مناسبت) ،

- څو بيسواده نسلونه او زموږ مسووليت،

- د مطالعي دود او دوي وروستۍ مقالې،

- کتاب سوځونه ونه،

- څو مقالې، څو څپيرې او يو ياد داشت،

- مشرانو تاسې د ټوپک تخم کرلی ولي؟

- يو تصوير، زر خبرې (د مطالعي د پلويانو نوي گامونه)

- قلم، ټوپک او چکچکې،

- تعليم، کتاب وپشنه، مطالعه او قلملار ټولنه،

- «راتلونکی نسل ښاد کړی»، (د نوی نسل نوي روزنه)

- چيرې چې ښوونکي نه وي،

د دغو يادو مقالو په ترڅ کې مې وخت په وخت ټينگار کړی دی چې د نوي نسل روزنه يو اړين کار دی او که نوی نسل و نه روزل شي، ممکنه نه ده چې د يوې ټولني د پرمختگ، آبادۍ او ښيرازۍ بنسټ دې کينودل شي او د دې هيلې د پوره کيدو بنسټ سواد زدکړه او منظمه مطالعه جوړي.

د پاڼو شميره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې ښې پاروالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ

نن سبا لیدل کبیرې چې زما او ما ته ورته د نورو فرهنگي دوستانو د هیلو غوټی په غوریدو دي او په دې ورسټیو کې په لومړي گام کې د کوچنیانو د ادبیاتو په برخه کې د پاملرنې وړ کارونه شوي دي، چې غوره بیلگې یې:

– د ماشوم د ادبیاتو کور **بنسټ** فعالیتونه،

– اطلاعات او فرهنگ وزارت له لوري د ځینو محفلونو جوړېدل،

– د ښاغلي محمود مروهون په هڅو او زیار د کوچنیانو له پاره تر **پنځوس** عنوانه ډیر کتابونه لیکل، ژباړل او خپرول،

– د کوچنیانو د ادبیاتو په برخه کې د **ښاغلي احمد ولي اخکزی** هڅې،

او په دویم گام کې د مطالعې په برخه کې هم داسې د پاملرنې وړ کارونه شوي دي چې د افغانستان غونډې له بیلابیلو رنځونو سره لاس گریوان ټولنه او په نظامي ستونزو اخته ټولنه کې یې تصور هم نه کیده. د افغانستان په بیلابیلو ځایونو کې ښايي د مطالعې په باب او د مطالعې د عامیدو له پاره گڼو ښاغلو او آغلو هلي ځلي کړي وي چې له ځینو نه به یې زه خبر هم نه يم چې زه یې خپل قصور گنم او ځیني یې چې زما له نظره تیري شوي دي، په رښتیا سره د پاملرنې او خوشالتیا وړ دي، داسې چې د امید سترگې وړ اوښتی شي. زه به یې د دوو ورسټیو هڅو یادونه دلته د نمونې په ډول د دې له پاره وکړم چې د مطالعې، کتاب لوستنې او د نوي نسل د روزلو د نهضت او طرز تفکر د تبلیغ او رواجیدو له پاره نور هم لاره اواره کړای شي: ښاغلي مطیع الله ویسا، چې د دې لاري یو سر سپارلی او نه ستري کیدونکی هڅاند لاروی دی، د ۲۰۱۶م کال د جون په دریمه په خپل فیسبوک پاڼه کې د مطالعې د رواجیدو او کتاب ویشني د عامیدو په باب یو عملي گزارش په دې شرحه خپور کړ:

«نومیالی دي چې یادیري! (۳ اتلان)

۱- ښاغلی صابر **حسینی** بامیانو ولایت کې پر ماشومانو د سایکل په مرسته کتابونه ویشي او گرځنده کمپاین کوي ماشومانو ته د ماشومانو اړوند کتابونه رسوي، بامیانو ولایت کې یې د ماشومانو له پاره څو کتابتونه جوړ کړيدي. ۲- ښاغلی اجمل تورمان چې د کلونو څخه ماشومانو له پاره لنډ شعرونه، کیسي لیکلي، کابل کې د ماشومانو له پاره د ماشومانو ادبیاتو کور په نوم بنسټ جوړ کړیدی، تر څو افغان ماشومانو ته د ماشومانو برخه کتابونه چاپ کړي او سهار ماښام لگیا دی زحمت باسي. ۳- ښاغلی حمدالله ارباب او ښاغلی احمد ماهر مومند ننګرهار ولایت کې د ماشومانو له پاره د مسکا گرځنده کتابتون په نوم بنسټ خلاص کړ، تر څو ننګرهار او مشرقی ولایتونو ماشومانو ته د ماشومانو برخه کتابونه رسوي. یاده دی وي دا کار ښاغلی احمد ماهر مومند کړیدی چې اصلا بهر کی اوسی خو ننګرهار کی یې کارونه ښاغلی ارباب مخته وړی. د ښاغلی مومند تصویر او کارونه به بل وخت در سره شریک کړم. هر څوک خپل نظر لری، چا ته به څوک اتل نومیالی وی، خو ما ته هاغه څوک نومیالی دی چې د وطن د ماشومانو تعلیم له پاره خدمت کوي همدا دری واره زما نومیالی دي. د ټولو دوستانو هیله کوم د دیو و اړو بنسټونو سره تر خپله وسه مرسته وکړي ترڅو د افغان ماشومانو ښه روزنه وکړو او همدا بنسټونه پراخ سي.»

د پاڼو شمیره: له 2 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلپکنې د لیکنیزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولی

دغه راز په همدې نېټه د مطالعې د رواجيدو او د کتاب او مطالعې د عاميدو له پاره ښاغلي انجنير زهير شينواري هم په خپله فيسبوک پاڼه کې د يو بل فعاليت گزارش په دې شرحه خپور کړ:

«نن د مسکا په نامه گرځنده کتابتون!

د يو شمير با احساسه افغانانو په مالي مرسته، د جلال آباد په سپين غر هوټل کې د يوې مجلې غونډې په ترڅ کې پرانستل شو!

دغه کتابتون به په يو زرنج موټر کې، د ښار په بيلا بيلو کوڅو کې ماشومانو ته، د هغوي د خوښۍ کتابونه رسوي، ماشومان به يې په دوه درې ورځو کې لولي او بيا به يې بيرته همدې کتابتون ته سپاري...»

د ښاغلو حمدالله ارباب او احمد ماهر مومند د هڅو په باب د ښاغلي ويسا په گزارش کې تفصيل لږ څه ډير راوړل شوی دی چې ما پاس اقتباس کړی دی.

ما د مطالعې او کوچنيانو ادبياتو په باره کې د ښاغلو اجمل تورمان او صابر حسيني د هڅو يادونه کړې ده، خو د ښاغلو حمدالله ارباب او احمد ماهر مومند، چې په ننګرهار کې د ماشومانو له پاره د موسکا گرځنده کتابتون جوړ کړی او هڅې يې پيل کړيدي، زما له پاره نوی، خوشالونکی او تازه خبر دی. د دوی دې کور ودان وي چې دې اړينې موضوع ته يې پام ور اوښتی دی او د نوي نسل د ښې روزنې له پاره يې د خپلو امکاناتو په چوکاټ کې هڅې پيل کړي دي.

د دوی دې ځکه دوه ځلي او لا سل ځلي کور ودان وي چې نور راکټونه وپشي دوی کتابونه وپشي.

د مطالعې او کتاب لوستنې د مهم والي په نظر کې نيولو سر د نوي نسل د روزنې د پلويانو له لوري د نوي نسل د روزلو په موخه د داسې فعاليتونو عاميدو ته چې زه گورم يو څه هيلې مې په زړه کې غوټی کوي چې د نوي نسل د روزلو او د نوي ژوند او نوي ټولني د رامنځ ته کولو له پاره کار او عملي هلې ځلې نور هم مخ پر وړاندې روانې دي.

کتاب هغه ډيوه ده چې د ژوند لارې رڼا کوي،
نوی نسل هغه ځواک دی چې
هم ژوند او نړۍ وړانولې شي
او هم يې ژغورلې او ودانولې شي

پای

د پاڼو شميره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دلېکنې دلېکنيزې ښې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له رالېرلو مخکې په ځير و لولئ